

**การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก
กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ**

A Comparison of Reading Comprehension Abilities Of Mathayomsuksa Three
Students Between Cooperative Learning of CIRC Technique
with Graphic organizers and Traditional Method

ภาณุภูมิ นันทา^{1*} และ นพคุณ คุณาชีวะ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*ผู้รับผิดชอบบทความ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก และ (3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบางกะปิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จาก 2 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 /2 จำนวน 30 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 30 คน และใช้วิธีการจับสลากเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่ กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 /2 จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก จำนวน 4 แผน แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผนและแบบทดสอบวัดความสามารถในการจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t test) แบบ dependent และ independent

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีความสามารถในการอ่านจับใจความ กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ; การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC; ผังกราฟิก; การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านว่า อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง จับใจความสำคัญสรุป

ความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านเขียน ผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่าง ๆ ที่อ่าน อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงข้อมูลสนับสนุน และ ข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียนอ่าน หนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหา ในชีวิต

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญโดยเฉพาะการอ่านจับใจความซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านที่จะ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ การเรียนในกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ การอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญและเป็นพื้นฐานใน การเรียนรู้ ผู้เรียนที่สามารถอ่านจับใจความได้จะเป็นผู้ที่มีทักษะในการเรียนรู้ที่ดีสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วย ตนเองจากการอ่านหนังสือ การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จึงเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การมีทักษะในการอ่าน จับใจความสำคัญที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีระวัฒน์ อินทรพร (2558, หน้า 43) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการจับประเด็นหลัก หรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าผู้เขียน ต้องการสื่อสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

จากการจัดการเรียนรู้และการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ พบว่ามีนักเรียนมี ปัญหาทางการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ สอดคล้องกับการทดสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เรื่องการอ่านการเขียน ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ มี คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียน 22.50 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ จากปัญหาที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสาเหตุที่ ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาทางการอ่านจับใจความ คือ นักเรียนไม่สามารถจับประเด็นในการอ่าน ไม่เข้าใจหลักการอ่าน จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้และพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยตนเองเพื่อจะได้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาและพัฒนา ความสามารถในการอ่านจับใจความเพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก และการจัดการเรียนรู้แบบปกติเพื่อนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการ อ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการบูรณาการทักษะทางภาษา ระหว่างการอ่านและ การเขียนร่วมกัน ทิศนา ขัมมณี (2559, หน้า, 271) กล่าวถึงผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค CIRC ไว้ว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือจากเพื่อน รวมทั้ง ได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ทั้งทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ทักษะการประสานสัมพันธ์ ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการคิด ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา โดยผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาเรียนรู้ มีหลายรูปแบบสามารถประยุกต์ใช้ได้โดยไม่สิ้นสุด การสอนแบบต่าง ๆ ของผังกราฟิกแสดงให้เห็นถึงการลำดับกระบวนการคิดของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ เป็นกลวิธีที่ใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนให้ชัดเจน ยิ่งขึ้น ทิศนา ขัมมณี (2559, หน้า, 386) กล่าวว่า ผังกราฟิกสรุปใจความ เป็นแผนผังทางความคิด ที่ใช้เชื่อมโยงกัน อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เห็นโครงสร้างของเนื้อหาสาระนั้น ๆ การใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ใ้ นการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความรู้และเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จดจำได้นาน โดยเฉพาะหากเนื้อหา สาระหรือข้อมูลที่ผู้เรียนประมวลมานั้นอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูล นั้นให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าและจดจำได้ง่าย

จากความสำคัญและเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มาผนวกกับ การใช้ผังกราฟิกในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน กับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน กับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก กับนักเรียนกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ แตกต่างกัน

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 15 ห้องเรียน รวม 531 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียน บางกะปิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จาก 2 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 /2 จำนวน 30 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 30 คน และใช้วิธีการจับสลากเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่ กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 /2 จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น ทดสอบก่อนเรียนจำนวน 1 ชั่วโมง จัดการเรียนรู้ตามแผนการสอน 8 ชั่วโมง และทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จับใจความหลังเรียนจำนวน 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมงต่อ 1 กลุ่ม

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

ความสามารถในการอ่านจับใจความ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาในการอ่านจับใจความตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ ท 1.1 ตัวชี้วัด ท1.1 ม 3/3 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดทางข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ประกอบด้วย เนื้อหาในการอ่านจับใจความ ได้แก่ 1. ข่าว บทความสารคดี และวรรณคดีในบทเรียน 2. ผังกราฟิกที่ผู้วิจัยใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ ผังความคิด และผังโน้ตค้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ มีความสามารถในการอ่าน จับใจความสูงขึ้น

2. ครูได้แนวทางในการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทบทวนวรรณกรรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

1. ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นหัวใจของการอ่านทุกชนิด มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ความหมายและนิยามการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า 21) ให้ความหมายการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นใจความและส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบเพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ในกรณีเรื่องที่อ่านมีย่อหน้าเดียว ในย่อหน้านั้นจะมีใจความสำคัญสำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากนั้นเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ หรือส่วนประกอบ ซึ่งมีหลายประเด็น

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2552, หน้า 42) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้ การอ่านจับใจความ หมายถึง การจับประเด็นหลักและสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าผู้เขียนต้องการจะส่งสารหรือให้ข้อคิดอะไรเป็นสำคัญ

จากความหมายของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง ทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือทุกประเภทที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน รู้ความหมายของคำศัพท์ เข้าใจความหมายของข้อความ สามารถแยกแยะประเด็นหลัก ประเด็นรอง เข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่อง สามารถจับสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และระบุข้อคิดหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือผู้เขียนต้องการได้

2. วิธีการอ่านจับใจความ

จากการศึกษาขั้นตอนการอ่านจับใจความจากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปลำดับขั้นตอนได้ ดังนี้

- 1) อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด อาจพิจารณาชื่อเรื่องประกอบด้วย
- 2) อ่านเก็บรายละเอียด พิจารณาจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
- 3) เมื่อได้ใจความสำคัญแล้วแยกแยะข้อความ หรือส่วนเสริมของใจความสำคัญ
- 4) เมื่ออ่านจบแล้วสามารถบอกได้ว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์ใดเป็นหลัก จุดประสงค์ใดเป็นรอง สาระสำคัญของเรื่องคือตอนใด อธิบายเหตุการณ์ในเรื่อง

- 5) จัดบันทึกแล้วนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเน้นการจัดกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนคละกันสมาชิกต้องร่วมมือกันในการทำงานสำเร็จ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551, หน้า 134) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งมีลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทิตนา ขัมมณ (2559, หน้า 98) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 - 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

จากความหมายของการเรียนแบบร่วมมือสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มโดยร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ร่วมกันปฏิบัติให้ผลงานประสบความสำเร็จ โดยทุกคนมีความรับผิดชอบ การใช้ทักษะ

การทำงานกลุ่มย่อยตามกระบวนการกลุ่มในการทำงาน ทำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้ทักษะและความสามารถ

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มที่ต้องอาศัยขั้นตอนที่สำคัญเพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ มีนักการศึกษาได้เสนอขั้นตอนไว้ ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 192) กล่าวว่า เทคนิค CIRC ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. นำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียน กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนโดยการแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว แนะนำเนื้อหาการเรียนหรือคำศัพท์ใหม่ อธิบายถึงวิธีการเรียน รวมถึงการทำแบบทดสอบ

2. ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในกลุ่ม ครูจะจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความกับนักเรียนโดยตรง มีขั้นตอนคือผู้เสนอเรื่องที่จะให้อ่านปฏิบัติกลุ่ม ปฏิบัติรายบุคคล การตรวจสอบจากเพื่อน ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมและประเมินผลขั้นตอนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC

3. ประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะทำการวัดผลและประเมินผลโดยใช้การซักถามสนทนา การอ่านออกเสียง การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง การทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่องและในรอบ 1 สัปดาห์ จะนำคะแนนทุกกิจกรรมของนักเรียนทุกคนมารวมเป็นคะแนนทีม

ทิตินา แคมมณี (2559, หน้า 268) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจและการบูรณาการภาษากับการเรียน มีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่านนักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คนหรือ 3 คนทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน

2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้นักเรียนแต่ละทีมต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน

3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจ้งวัตถุประสงค์ในการอ่านแนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ทบทวนศัพท์เก่า ต่อจากนั้นครูจะกำหนดและแนะนำเรื่องที่อ่านแล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ผู้เรียนจะเตรียมไว้ให้

4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน โดยครูจะเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน

5. นักเรียนรับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนจะได้รับคะแนนทั้งรายบุคคลและทีม

6. นักเรียนจะได้รับการสอนและฝึกทักษะการอ่านสัปดาห์ละ 1 วัน

7. นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนการสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกได้ตามความสนใจ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนเขียนเรื่องและช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและในที่สุดตีพิมพ์ผลงานออกมา

8. นักเรียนจะได้รับการบ้านให้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ และเขียนรายงานเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักเรียนที่บ้าน โดยมีแบบฟอร์มให้

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียม 2. ขั้นสอน 3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ และ 5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม และกิจกรรมการเรียนของเทคนิค CIRC มี 3 องค์ประกอบ คือ สอนกิจกรรมที่เป็นพื้นฐานสอนอ่านเอาเรื่อง และสอนการเขียนร่วมกับศิลปะการใช้ภาษา โดยมีการจัดกลุ่ม ศึกษาเนื้อหา ทดสอบ เก็บคะแนนเพื่อประเมินผล และเสริมแรงโดยการให้รางวัล หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก

1. ความหมายของผังกราฟิก

ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนรู้ มีหลายรูปแบบสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไม่สิ้นสุด การสอนแบบต่าง ๆ ของผังกราฟิกแสดงให้เห็นถึงการจัดลำดับกระบวนการคิดของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ เป็นกลวิธีที่ใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของผังกราฟิกดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2559, หน้า 388) กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นแผนผังความคิด ซึ่งประกอบ ด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงกัน ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้ หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ ช่วยให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้นและจดจำได้นาน

จากความหมายของผังกราฟิกสรุปได้ว่า หมายถึงแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่ใช้เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน และเป็นรูปแบบการคิดที่ผู้สอนหรือผู้เรียนสร้างขึ้น เพื่อแสดงความคิดความเข้าใจ ออกมาเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนและประหยัดเวลา

2. ขั้นตอนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก

การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผังกราฟิกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดลำดับเนื้อหาให้เป็นระบบระเบียบ และเพื่อทำให้การเรียนรู้สัมฤทธิ์ผลนั้นจำเป็นต้องศึกษาวิธีหรือขั้นตอนการใช้ผังกราฟิกที่เหมาะสม มีนักวิชาการได้นำเสนอขั้นตอนการใช้ผังกราฟิกไว้ ดังนี้

วิวัฒน์ ชัดติยะมาน และอมลวรรณ วีระธรรมโม (2549, หน้า 115) กล่าวถึงขั้นตอนของการนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น ๆ ต้องการใช้หรือเหมาะแก่การใช้ผังกราฟิกหรือไม่
- 2) พิจารณาต่อไปว่าเนื้อหาเหมาะกับผังกราฟิกแบบใด
- 3) สอนให้นักเรียนรู้จักใช้ผังกราฟิกในรายละเอียดดังนี้ รูปแบบผังกราฟิก วัตถุประสงค์ของผังกราฟิก การสร้างผังกราฟิก และการนำไปใช้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ
- 4) ฝึกให้นักเรียนทำโดยมีครูคอยชี้แนะ
- 5) นักเรียนฝึกปฏิบัติตามแบบจนคล่องจากสถานการณ์ต่าง ๆ หรือจากแบบฝึกหัด จากนั้นให้นักเรียนคิดสร้างผังกราฟิกในแบบของตนเอง

จากรูปแบบการสอนโดยใช้ผังกราฟิกที่นักวิชาการได้ให้อธิบายไว้ข้างต้นและมีวิธีการที่แตกต่างกันสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการสอนโดยใช้ผังกราฟิกขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ส่วนใหญ่จะมีขั้นตอนง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน คือ ผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้พร้อมตั้งจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ จากนั้นวางแผนออกแบบการสอน นำเสนอเนื้อหาของการใช้ผังกราฟิกแต่ละประเภทเพื่อให้ผู้เรียนเลือกใช้ได้ตามความสนใจ หรือการกำหนดรูปแบบที่จะใช้ร่วมกัน และผู้สอนดำเนินการสอนตามขั้นตอน เพื่อผู้เรียนนำเสนอเนื้อหาลงในแผนภาพพร้อมทั้งทำความเข้าใจให้กระจ่างชัด ขั้นสุดท้ายคือผู้สอนประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 41) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง วิธีการสอนแบบบรรยาย ซึ่งเป็นการสอนที่อาศัยความสามารถของผู้สอนในการเรียบเรียง เนื้อหาสาระและการใช้เทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้น่าสนใจ

ทิตนา แชมมณี (2559, หน้า 13) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การสอนแบบบรรยาย ซึ่งการสอนแบบนี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยการพูด บอกเล่า อธิบาย ให้ผู้เรียนได้ซักถาม แล้วประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เป็นการสอนที่ปรากฏอยู่โดยทั่วไป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติสรุปได้ว่า เป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยยึดผู้สอนเป็นหลัก ใช้การพูด บอกเล่า อธิบาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป แล้ววัดผลโดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง

2. ขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กรมวิชาการ (2545, หน้า 2) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบปกติไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยครูกระตุ้นให้เกิด ความสนใจด้วย กิจกรรมต่าง ๆ

2. ขั้นสอน เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ครู เสนอบทเรียนใหม่โดยสนทนาซักถาม แล้วให้นักเรียนศึกษาในบทเรียนหรือ หนังสือเสริมบทเรียน หลังจากนั้นร่วมกัน อภิปรายในกลุ่ม ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

3. ขั้นสรุปผล เป็นการสรุปเนื้อหาหลักและความคิดรวบยอดของบทเรียนโดย ครูเลือกใช้กิจกรรมสรุป ในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้นักเรียนรายงานผลการทดลองหน้าชั้นเรียน ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย ทดลองร่วมกัน การสังเกตและการตอบคำถาม การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ ของการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง

สำลี รักสุทธี (2547, หน้า 18) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนโดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความสนใจด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทนายปัญหา การซักถาม การทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา

2. ขั้นสอน เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีต่าง ๆ

3. ขั้นสรุป เป็นการสรุปเนื้อหาของบทเรียน โดยครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเพื่อให้เกิดความคิด

4. ขั้นประเมินผล เป็นการวัดและประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ให้ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ กำหนด หากผู้เรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์อาจต้องดำเนินการสอนซ่อมเสริมเพื่อให้ผู้เรียนผ่าน

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนแบบปกติ ประกอบด้วย แนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นสอน 3) ขั้นสรุป และ 4) ขั้นประเมินผล

วิธีการวิจัย

การศึกษาอิสระนี้เป็นเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง Quasi – experiment research (non – equivalent control group pretest – posttest design) ซึ่งมีการควบคุมการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 15 ห้องเรียน รวม 531 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จาก 2 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 / 2 จำนวน 30 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 30 คน และใช้วิธีการจับสลากเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่ กลุ่มทดลอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 / 2 จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก กลุ่มควบคุม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ ปกติ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์หัวข้อวัดและสาระแกนกลาง ในสาระที่ 1 เรื่องการอ่าน กำหนดขอบเขตเนื้อหาและคัดเลือกบทอ่าน สำหรับการอ่านจับใจความในข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ได้แก่ การอ่านจับใจความจากวรรณคดีและวรรณกรรม ในหนังสือเรียน บทความ ข่าว และสารคดี สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบชนิดปรนัย โดยกำหนดสัดส่วนของข้อสอบ ตามองค์ประกอบความสามารถในการอ่านจับใจความ สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อน เรียนและหลังเรียนชนิดอัตนัยจำนวน 4 ข้อ และปรนัยตามจำนวนที่ต้องการ 30 ข้อ โดยผู้วิจัยออกข้อสอบสำหรับการ คัดเลือกไว้จำนวนฉบับละ 60 ข้อ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความ เหมาะสมเบื้องต้น ปรับแก้แบบทดสอบให้เหมาะสมตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ มีคะแนนประเมินเฉลี่ยแต่ละรายการอยู่ในช่วงคะแนน 0.66– 1.00 จึงถือว่าแบบทดสอบนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญของข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ฉบับละ 60 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียนบางกะปิ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพข้อสอบชนิดปรนัย โดยวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) โดยค่าที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.77 และวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยค่าที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.27-0.53 คัดเลือกข้อสอบชนิดปรนัยให้เหลือฉบับละ 30 ข้อ จากนั้นนำข้อสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 โดยค่าที่ได้คือ 0.57 จัดพิมพ์ข้อสอบฉบับสมบูรณ์ก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 1 การอ่าน และศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้าง เวลาเรียน คุณภาพผู้เรียน ตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง รวมถึงการวัดและประเมินผล ศึกษาเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ หลักการอ่านจับใจความ การสอนอ่านจับใจความ และการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ จากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เพื่อนำไปจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ และเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก จำนวน 4 แผน และการสอนแบบปกติจำนวน 4 แผน รวม 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยเขียนแผนให้ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสอดคล้องกับสาระสำคัญ ในแผนการเรียนรู้ประกอบด้วย เอกสารประกอบการเรียนรู้ ใบงาน ตามขั้นตอนการสอนที่ครูสร้างขึ้น และเครื่องมือวัดและประเมินผล ใบงาน นำที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของแผนการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ ปรับแก้ไขให้เหมาะสมตามคำแนะนำของคณะกรรมการทั้ง 2 รูปแบบ พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด นำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านพิจารณาความสอดคล้องของรายละเอียดต่าง ๆ ในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ บันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด มีคะแนนประเมินเฉลี่ยแต่ละรายการอยู่ในช่วงคะแนน 0.66– 1.00 จึงถือว่าเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดมีความสอดคล้อง นำปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จำนวน 1 แผน ไปทดลองสอน (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 36 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินประสิทธิภาพและหาข้อบกพร่องของแผน การจัดการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากแบบแผนการวิจัยที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แสดงการลำดับขั้นตอนได้ ดังนี้

4.1. ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเพื่อทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง จากนั้นตรวจข้อสอบและบันทึกคะแนนการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียน

4.2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาดำเนินการทั้งสิ้นกลุ่มละ 10 ชั่วโมง

4.3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 1

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการสอน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
กลุ่มทดลอง	30	23.27	2.504	7.705	0.000*
กลุ่มควบคุม	30	18.23	2.555		

*p < .05

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีความสามารถในการอ่านจับใจความ กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

ตารางที่ 2

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	30	12.93	2.243	-15.460	0.000*
หลังเรียน	30	23.27	2.504		

*p < .05

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 3

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	30	12.13	2.688	-11.549	0.000*
หลังเรียน	30	18.23	2.555		

*p < .05

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีความสามารถในการอ่านจับใจความ กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มโดยร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้เรียนด้วยกันที่มีความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องใช้ความสามารถของแต่ละคน มารวมกันเพื่อปฏิบัติ ให้ผลงานประสบความสำเร็จ โดยมีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน การใช้ทักษะการทำงานกลุ่มย่อยตามกระบวนการกลุ่มในการทำงาน ทำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้ทักษะและความสามารถ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี CIRC พัฒนาโดย สลาวัน และ สตีเวนส์ คณะอาจารย์มหาวิทยาลัย Johns Hopkins สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1986 (Slavin, 1987) อีกทั้งรูปแบบ CIRC หรือ “Cooperative Integrated reading and Composition” เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนได้เฉพาะรูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และบูรณาการภาษากับการเขียน Slavin (1995 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2559, หน้า 270) สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา สัปทน และสุภาพร แสนแทน (2552, หน้า 39) ได้ศึกษาการเรียนโดยใช้วิธี CIRC เป็นการเรียนการสอนที่ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเก่งได้ช่วยเหลือผู้ที่ยังอ่อนทำให้ผู้เรียนทั้งสองระดับความสามารถได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ไม่เห็นแก่ตัว มีความสามัคคีกันช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เห็นอกเห็นใจกัน มีความจริงใจต่องานมุ่งหมายความสำเร็จของกลุ่มเป็นสำคัญ CIRC หรือ “Cooperative Integrated reading and Composition” เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือคือที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ ซึ่งกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน กิจกรรม การฝึกเป็นทีม ฝึกเป็นรายบุคคล มีการประเมินผลโดยเพื่อน การฝึกเพิ่มเติมและหาทดสอบ มีการจัดระบบการให้รางวัลแก่ทีมที่ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมายโดยการประเมินผลการเรียนของสมาชิกทุกคนในทีม มีการเพิ่มโอกาสและเวลาฝึกอ่านการเขียนมากขึ้น โดยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นเตรียม 2. ขั้นสอน 3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ และ 5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม และกิจกรรมการเรียนของเทคนิค CIRC มี 3 องค์ประกอบ คือ สอนกิจกรรมที่เป็นพื้นฐาน สอนอ่านเอาเรื่อง และสอนการเขียนร่วมกับศิลปะการใช้ภาษา โดยมีการจัดกลุ่ม ศึกษาเนื้อหา ทดสอบ เก็บคะแนนเพื่อประเมินผล และเสริมแรงโดยการให้รางวัล หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

นอกจากนี้ การใช้ผังกราฟิกแสดงให้เห็นถึงการจัดลำดับกระบวนการคิดของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ เป็นกลวิธีที่ใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2559, หน้า 388) กล่าวว่าผังกราฟิกเป็นแผนผังความคิด ซึ่งประกอบด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงกันในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้ หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ ช่วยให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้นและจดจำได้นาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตตา สุกดำ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยและการเขียนสรุปความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. คะแนนการอ่านจับใจความภาพรวมและแต่ละด้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน ปรากฏว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ มุนดา หมิตะด้า (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการอ่านจับใจความและเขียนสรุปความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า โดยภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความสามารถในการเขียนสรุปความก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า โดยภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก อยู่ในระดับมาก และมงคล พลเยี่ยม (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการวิเคราะห์เจตคติต่อการเรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นและพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น สร้างมิตรภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และส่งเสริมสุขภาพจิตผู้เรียนให้ดีขึ้น และการใช้ผังกราฟิกแสดงให้เห็นถึงการจัดลำดับกระบวนการคิดของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์จึงส่งผลให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกมีความสามารถในการอ่านจับใจความ สูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล ให้กำลังใจแก่กันและกันเพื่อความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม สอดคล้องกับ จอห์นสัน, จอห์นสันและฮอลูเบค (ทึศนา แชนมณี, 2552, หน้า 101 อ้างอิงจาก Johnson, Johnson and Holubec. 1994: 13-14) ได้กล่าวถึงผลจากการวิจัยหลายเรื่องพบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ส่งผลดีด้านต่าง ๆ คือ 1. เพิ่มความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater Efforts to Achieve) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้นการเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เหตุผลดีขึ้น และคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น 2. มิตรภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationship Among Students) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจผู้อื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่างความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์ระหว่างตนและผู้อื่น และเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม 3. ส่งเสริมให้สุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความแปรผันต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้แล้วการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีประโยชน์ในหลายด้าน เพราะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน เกิดการคิดอย่างเป็นระบบ และช่วยฝึกทักษะการจัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหาในงานเขียนสามารถจดจำได้อย่างคงทน สามารถสรุปบทเรียน และสะท้อนความคิดเห็นความเข้าใจของนักเรียนออกมาเป็นผังกราฟิกอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนได้เลือกใช้รูปแบบของผังกราฟิกได้เหมาะสมกับลักษณะของการอ่านและเนื้อหา จึงส่งผลให้ผู้เรียนได้คิดเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนจึงสามารถแสดงความคิด ความรู้ ความเข้าใจออกมาและช่วยกันแลกเปลี่ยนความรู้ ขยายความรู้ และนำสู่กระบวนการคิดขั้นสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล พลเยี่ยม (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการวิเคราะห์เจตคติต่อการเรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องมาจากก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกตินั้น นักเรียนยังไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ เป็นผลให้คะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำ กระทั่งนักเรียนได้เรียนรู้วิธีการอ่านจับใจความตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป ดังที่กรมวิชาการ (2545, หน้า 2) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยครูกระตุ้นให้เกิดความสนใจด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทายปัญหา ชักถาม ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา เป็นต้น 2. ขั้นสอน เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ครูเสนอบทเรียนใหม่โดยสนทนาชักถาม แล้วให้นักเรียนศึกษาในบทเรียนหรือ หนังสือเสริมบทเรียน หลังจากนั้นร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน เช่น ดำเนินการทดลอง การอภิปราย การนำเสนอผล การทดลอง และ 3. ขั้นสรุปผล เป็นการสรุปเนื้อหาหลักและความคิดรวบยอดของบทเรียนโดย ครูเลือกใช้กิจกรรมสรุปในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้นักเรียนรายงานผลการทดลองหน้าชั้นเรียน ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย ทดลองร่วมกัน การสังเกตและการตอบคำถามการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง

เห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติมีวิธีการเป็นลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเองโดยฟังการบรรยายจากครู และฝึกลงมือปฏิบัติกิจกรรมสลับกันไป โดยเมื่อมีการทดสอบหลังเรียนจึงทำให้คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญมีประสิทธิภาพ เมื่อนำไปใช้กับนักเรียนจึงทำให้ความสามารถของนักเรียนพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้น ผลจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. การเลือกเนื้อเรื่องในการทำกิจกรรม ครูควรเลือกเรื่องที่คุ้นเคยหรืออยู่ในความสนใจของนักเรียน เพราะจะทำให้ นักเรียนสามารถแสดงความรู้ ความคิด และสามารถสรุปเรื่องได้ในขั้นเริ่มต้น
2. ก่อนการสอนครูจะต้องเตรียมตัวโดยการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนของเทคนิค CIRC เป็นอย่างดี เพื่อจะทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และทำความเข้าใจขั้นตอนการนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ความเหมาะสมของกิจกรรม เนื้อหาว่าเหมาะสมกับผังกราฟิกแบบใด
3. ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เบื้องต้นครูผู้สอนจะต้องชี้แจงทำความเข้าใจถึงหลักการ วิธีการให้นักเรียนได้เข้าใจอย่างชัดเจน เพราะจะทำให้ นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ และในระหว่างการทำกิจกรรม ครูจะต้องคอยดูการทำงานของนักเรียน คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะ ให้นักเรียนได้แสดงความคิด ความรู้ออกมาทั้งนี้จะต้องควบคุมเรื่องเวลาในการทำกิจกรรมด้วย
4. ครูผู้สอนควรจดบันทึกผลหลังจากการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกที่ใช้ในการสอนอ่านจับใจความกับวิธีสอนด้วยเทคนิคอื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ

2. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านคิดวิเคราะห์ การเขียนสรุปความ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ. (2548). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ พี.เพรส.
- _____. (2547). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทพร. (2558). *การใช้ภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: บริษัทแดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.
- ทิตนา ขมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณิตตา สุกดำ. (2556). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยและการเขียนสรุปความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มงคล พลเยี่ยม. (2560). *ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มุนดา หมดะด้า. (2557). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการอ่านจับใจความและเขียนสรุปความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิวัฒน์ ชัตติยมาน และอมลวรรณ วีระธรรมโม. (2549). *การสอนเพื่อพัฒนาการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- สำลี รักสุทธี. (2547). *เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). *19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.